

Î N C H E I E R E

17 martie 2021

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Roșca Alexandru,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Roșca Alexandru împotriva Inspectoratului de Poliție Strășeni și Inspectoratului General
de Poliție, persoane terțe Ministerul Apărării al Republicii Moldova, Centrul Militar
Teritorial Strășeni și Ministerul Afacerilor Interne cu privire la obligarea emiterii actului
administrativ,

împotriva deciziei din 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 septembrie 2019, Roșca Alexandru a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului de Poliție Strășeni și Inspectoratului General de Poliție cu
privire la obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, în perioada 02 martie 1992 până la 27 septembrie
1992 a participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței
Republicii Moldova.

Astfel, s-a adresat cu cererea prealabilă Inspectoratului de Poliție Strășeni cu
privire la emiterea actului administrativ și includerea în stagiul general de activitate a
perioadei menționate.

La 23 august 2019, a fost informat că în arhiva Inspectoratului de Poliție Strășeni
se află la evidență ordinul nr. 45 din 15 decembrie 1992 și o copie anexată ce datează
perioada conflictului din stânga Nistrului în perioada martie, aprilie 1992, însă, din
circumstanțe necunoscute o altă anexă în original sau copie a ordinului 45 din 15
decembrie 1992 pentru perioada mai, iunie, iulie, august, septembrie, nu s-a păstrat. S-
a adresat cu cerere prealabilă Inspectoratului General de Poliție, însă a primit un răspuns
similar.

A susținut reclamantul că, nu este de acord cu răspunsurile pârâților și le califică
ca fiind refuzuri neîntemeiate. Mai mult, evidența persoanelor care au participat la
acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova ține

și de competența Ministerului Apărării, care la data de 12 august 2019 i-a eliberat un certificat precum că a participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova în perioada 02 martie 1992 până la 27 septembrie 1992. Aceste acte au fost prezentate și pârâților însă, ultimii au evitat să se expună asupra probelor prezentate.

Reclamantul consideră că pârâții urmează a fi obligați să emită actul administrativ în care să fie inclusă perioada totală de participare a sa la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central au fost atrași în proces în calitate de persoane terțe Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Centrul Militar Teritorial Strășeni (f.d.59-60).

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, acțiunea a fost admisă integral.

S-a obligat Inspectoratul de Poliție Strășeni și Inspectoratul General de Poliție să emită actul administrativ, prin care să dispună includerea perioadei de participare la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova începând cu 02 martie 1992 și până la 27 septembrie 1992 ca stagiul general de muncă al reclamantului Roșca Alexandru.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că Inspectoratul de Poliție Strășeni și Inspectoratul General de Poliție nu au prezentat careva probe ce ar demonstra că în perioada 23 martie 1992 - 22 aprilie 1992, 26 aprilie 1992 - 16 iulie 1992, Roșca Alexandru s-a aflat la locul de muncă și nu pe platourile Chițcani, Holercani, Cocieri, Doroțcaia.

Prima instanță a mai reținut că, Ministerul Apărării recunoaște faptul că perioada participării lui Roșca Alexandru la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, 02 martie 1992 - 27 septembrie 1992, poate fi inclusă în vechimea în muncă generală.

La fel, instanța de fond a constatat că la materialele cauzei este anexată „Lista nominală a veteranilor de război” prin care se confirmă că Roșca Alexandru Afanasie născut la 22 iunie 1970, a participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova din 1992, în perioada 02 martie 1992 - 27 septembrie 1992. Totodată, și reprezentantul Centrului Militar Teritorial - Vitalie Gurulea, a susținut cererea reclamantului și a considerat posibilă includerea perioadei aflării lui Roșca Alexandru la acțiunile de luptă din stînga Nistrului, în vechimea în muncă generală.

La 28 noiembrie 2019, Inspectoratul de Poliție Strășeni și Inspectoratul General de Poliție, au depus cereri de apel nemotivate, iar la 27 februarie 2020 au prezentat motivarea apelurilor împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea protocolară din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost atras în calitate de persoană terță Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova (f. d. 132).

Prin decizia din 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile declarate de Inspectoratul de Poliție Strășeni și Inspectoratul General de Poliție, casată hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central și respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Roșca Alexandru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, doar în temeiul deciziilor comisiilor create în cadrul subdiviziunilor MAI în anul 1993 angajaților se eliberau

adeverințe speciale pentru dreptul la înlesniri, numite actualmente „legitimații de veteran de război”. Astfel, a considerat întemeiată poziția terțului precum că, comisia creată în temeiul Ordinului MAI nr. 428 din 30 octombrie 1992, și-a desfășurat activitatea în lunile noiembrie - decembrie 1992 și membrii ei aveau la dispoziție toate actele normative elaborate în cadrul Secției raionale de poliție Strășeni, iar decizia cu calculul perioadei concrete de participare nemijlocită a intimatului la acțiunile de luptă a fost aprobată la 15 decembrie 1992 prin Ordinul SRP Strășeni nr.45. Or, potrivit pct. 11 din Instrucțiunea, aprobată prin Ordinul MAI nr. 428 din 30 octombrie 1992 prin care a fost stabilit modul și condițiile de eliberare a adeverințelor menționate angajaților din cadrul MAI prevede expres, că „întrebările și chestiunile de conflict legate de aprecierea și stabilirea drepturilor colaboratorilor MAI și militarilor din cadrul trupelor de carabinieri la înlesnirile stabilite prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova din 5 august 1992 nr. 520, se soluționează de către ministrul afacerilor interne”.

De asemenea a reținut instanța de apel că, prin Ordinul MAI nr. 89 din 02 martie 1992 „Cu privire la detașarea colaboratorilor Brigăzii de poliție cu destinație specială” la 02 martie 1992 doar angajații subdiviziunii respective au fost trimiși/detașați în satul Holercani, r-nul Criuleni (zonă de conflict armat) pe o perioadă nedeterminată, acțiunile de mai departe fiind coordonate cu conducerea ministerului. Iar, potrivit Ordinului MAI nr. 352 din 19 august 1992 „Cu privire la realizarea Decretului Președintelui Republicii Moldova din 18 august 1992 „Cu privire la anularea stării excepționale pe întreg teritoriul Republicii Moldova” toate subdiviziunile MAI au revenit la modul normal de activitate. Prin urmare nici un angajat al MAI nu mai putea fi participant la acțiuni de luptă.

La transmiterea listelor ar fi fost omisă o eventuală eroare tehnică, în rezultatul căreia angajații Centrului Militar Teritorial Strășeni au făcut consemnările în livretul militar al intimatului, indicând eronat perioada nemijlocită de participare la acțiunile de luptă începând de la 02 martie 1992 până la 27 septembrie 1992.

Instanța de apel a mai menționat că, instanța de fond a omis să atragă în proces Ministerul Afacerilor Interne or, raporturile de muncă ale intimatului în perioada 02 martie 1992 - 27 septembrie 1992, au fost guvernate de contractele individuale de muncă încheiate cu Ministerul Afacerilor Interne.

La 20 noiembrie 2020, Roșca Alexandru, a depus recurs împotriva deciziei din 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, a interpretat eronat legea și concluziile instanțelor expuse în decizia și hotărârea instanței de fond, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

A menționat recurentul că evidența persoanelor care au participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova este și de competența Ministerului Apărării, care la 12 august 2019 i-a eliberat certificat precum că a participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova în perioada 02 martie 1992 până la 27 septembrie 1992.

Susține recurentul că în cadrul ședinței de judecată s-a confirmat cu certitudine faptul că Roșca Alexandru a participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova în perioada 02 martie 1992 până la 27 septembrie 1992, iar faptul că în arhiva Inspectoratului de Poliție Strășeni se află la evidență Ordinul nr. 45 din 15 decembrie 1992 și o copie anexă ce datează perioada conflictuală din stânga Nistrului în perioada martie, aprilie 1992, iar din circumstanțe necunoscute o altă anexă în original sau copie cu referire la Ordinul nr. 45 din 15 decembrie 1992 nu sa păstrat,

nu poate fi interpretat în defavoarea reclamantului/recurentului în condițiile în care certificatele emise de către Ministerul Apărări și Ministerul de Interne anexate la materialele cauzei și cercetate în ședința de judecată dovedesc faptul participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.

Consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2020 urmează a fi casată din motiv că este neîntemeiată.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat la data de 07 octombrie 2020 decizia contestată. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces și recepționată de către recurent, la data de 28 octombrie 2020 (f.d. 182).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Roșca Alexandru, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 20 noiembrie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 16 decembrie 2020, în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului motivat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 12 ianuarie 2021, Inspectoratul de Poliție Strășeni a depus referință la recursul declarant de Roșca Alexandru, prin care a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală

examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Roșca Alexandru, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Roșca Alexandru, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh